

**Pārskats par Vides konsultatīvās
padomes darbību
2019. gadā**

Valsts pārvaldē kopumā, tanī skaitā arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) viens no galvenajiem komunikācijas uzdevumiem ir viedokļu apmaiņa starp valsts pārvaldi un sabiedrību, veidojot dialogu un iesaistot sabiedrību lēmumu pieņemšanā. Biedrības un nodibinājumi izmantojot līdzdalības iespējas valsts pārvaldē iegūst un nodod savu pārstāvētos organizāciju viedokļus un ieceres lēmumu pieņēmējiem, tādējādi uzlabojot lēmumu kvalitāti. Atbilstoši sabiedrības interesēm **Vides konsultatīvā padome** sniedz vides un citām nozaru ministrijām priekšlikumus par normatīvo aktu projektiem un politikas plānošanas dokumentu projektiem, kas skar attiecīgās jomas politiku. Diskusijās par vides nozares politiku biedrības un nodibinājumi ir tās, kas var norādīt uz pastāvošajām problēmām un piedāvāt risinājumus - gan rakstiski, gan arī diskutējot ar politikas veidotājiem.

Vides konsultatīvā padome veicina sabiedrības līdzdalību vides aizsardzības politikas izstrādē un īstenošanā, informācijas apmaiņu starp valsts pārvaldes, pašvaldību institūcijām, citām vides institūcijām un fiziskajām, juridiskajām personām vides aizsardzības politikas ieviešanā.

Vides konsultatīvajā padomē darbojās aktīvākās 20 biedrības un nodibinājumi vides aizsardzības jomā. Padomē var līdzdarboties arī citas sastāvā neesošās organizācijas un iesaistīties viedokļa un pozīcijas sagatavošanā un sniegšanā.

Katru gadu janvārī VARAM tiek organizētas Vides konsultatīvās padomes vēlēšanas, kad tiek pārvēlēts padomes sastāvs. Padomes sastāvs tiek ievēlēts uz vienu gadu. Biedrības un nodibinājumi savus pieteikumus dalībai VKP vēlēšanās iesniedz līdz 10. janvārim.

Atbilstoši MK 2007 .gada 27. marta noteikumiem Nr. 209 “*Vides konsultatīvās padomes nolikums*” VKP sastāvā tiek ievēlētas ne vairāk kā 20 vides organizācijas.

2019. gadā Vides konsultatīvās padomes sastāvā darbojās 19 vides organizācijas.

VKP galvenie darbības principi:

1. Demokrātiskums - sēdes ir atklātas un tajās var piedalīties ikviens interesents, sēdes lēmumi lielākoties tiek pieņemti savstarpēji vides organizācijām vienojoties.
2. Notiek tieša sadarbība starp vides nevalstiskajām organizāciju un valsts pārvaldes institūcijām.
3. Padome darbojas pēc brīvprātības principa.
4. VKP ir spēcīgs sadarbības partneris un kalpo kā viens no valsts vides aizsardzības politikas pamata veidotājiem.

VKP darba uzdevumi:

1. Sadarbība starp sabiedrību un valsts pārvaldi ir viena no galvenajām pilsoniskās sabiedrības rīcības formām. Tā var efektīvi darboties visos politikas plānošanas posmos – dienaskārtības veidošanā, izstrādē.
2. Atbilstoši sabiedrības interesēm sniedz VARAM un citām nozaru ministrijām priekšlikumus par normatīvo aktu projektiem un politikas plānošanas dokumentu projektiem, kā arī ES tiesību aktu projektiem, kas skar vides aizsardzības politiku. Komentē un sniedz viedokļus.
3. Informē sabiedrību par aktualitātēm vides jomā, ievietojot informāciju ministrijas mājas lapā.
4. Nodrošina pastāvīgu informācijas apmaiņu.

5. Regulāras tikšanās (sēdes vismaz reizi mēnesī, vai arī biežāk, vērtējot pēc nepieciešamības, kā arī piedalīties atsevišķās tematiskajās tikšanās ar VARAM un citu ministriju pārstāvjiem).
6. Vides aizsardzības viedokļa formulēšana un paušana (darba grupas, komisijas, iesaistot vides ekspertus ārpus VKP) un pārstāvju deleģēšana darbam VARAM un citu ministriju un valsts institūciju darba grupās.

VKP darbības metodes:

1. Pastāvīga informācijas apmaiņa.
2. Tikšanās (sēdes katru mēnesi, seminārs uzsākot VKP darbu jaunā sastāvā, atsevišķas tematiskās tikšanās ar VARAM un citu ministriju, iestāžu pārstāvjiem).
3. Vides NVO viedokļa formulēšana un paušana (darba grupas, iesaistot vides ekspertus ārpus VKP) un pārstāvju deleģēšana darbam ministrijas un citu valsts institūciju darba grupās.

VKP 2019. gada sastāvs

Vides konsultatīvās padomes priekšsēdētājs:

Viesturs Ķerus, biedrība "Latvijas Ornitoloģijas biedrība";

Vides konsultatīvās padomes priekšsēdētājas vietniece:

Lelde Eņģele, nodibinājums „Latvijas Dabas fonds”;

Vides konsultatīvās padomes locekļi:

Kristīna Veidemane, biedrība „Baltijas Vides Forums”, **Lelde Eņģele**, nodibinājums „Latvijas Dabas fonds”, **Līga Strazdiņa**, biedrība „Latvijas Botāniķu biedrība”, **Jānis Sprūds**, biedrība „Latvijas ezeri”, **Alvis Birkovs**, biedrība „Latvijas Makšķernieku asociācija”, **Viesturs Ķerus**, biedrība „Latvijas Ornitoloģijas biedrība”, **Andis Liepa**, biedrība “Ķemeru Nacionālā parka fonds”, **Jānis Rozītis**, nodibinājums „Pasaules Dabas fonds”, **Elita Kalniņa**, biedrība „Vides aizsardzības klubs”, **Anitra Tooma**, biedrība „Vides Vārds”, **Edmunds Cepurītis**, nodibinājums „Vides Izglītības fonds”, **Dace Āriņa**, biedrība „Latvijas Atkritumu saimniecības asociācija”, **Jānis Brizga**, biedrība „Zaļā brīvība”, **Jana Simanovska**, biedrība „Ekodizaina kompetences centrs”, **Valts Vilmītis**, biedrība „Vides pārvaldības asociācija”, **Antons Mikoss**, biedrība „Latvijas Biškopības biedrība”, **Andis Mizišs**, biedrība „Vides fakti”, **Elīna Konstantinova**, biedrība “Baltijas krasti”, **Mairita Lūse** biedrība “Zero Waste Latvija”.

Par paveikto 2019. gadā:

2019. gadā notikušas **10** sēdes. Sēdēs skatīti VARAM un citu institūciju izstrādātie normatīvie aktu projekti, politikas plānošanas dokumentu projekti, VKP rosinātās aktualitātes nozarē, kā arī vides aizsardzības problēmjautājumi tādās darbības jomās kā atkritumi, bioloģiskās daudzveidība, gaisa, ūdeņu resursu aizsardzība, klimata pārmaiņas.

Sēdēs skatītās tēmas un pārrunātie jautājumi:

- VKP tikšanās ar vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministru J.Pūci;
- VKP tikšanās ar jauno Dabas aizsardzības pārvaldes ģenerāldirektoru Andreju Svilānu;
- VKP pārstāvju tikšanās ar Valsts vides dienesta ģenerāldirektori Elītu Baklāni – Ansbergu;
- Par Vides konsultatīvās padomes darbības prioritātēm 2019.gadā;
- VARAM dalība valdības rīcības plāna īstenošanā;
- Par Ūdens pamatdirektīvas izpildi;

- VKP viedoklis/vēstule par purvu rakšanas jautājumu;
- Par vides aspektiem reģionālās reformas sakarā;
- VKP vēstule par depozīta sistēmas ieviešanu;
- Par vēja enerģijas izmantošanu;
- Par projektu "Zemes īpašnieku, pašvaldību un valsts atbildība mazo upju aizsardzībai";
- Par plānošanas dokumenta "Kūdras ilgtspējīgas attīstības pamatnostādnes 2018. – 2050. gadam" projekta un tā ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma virzību;
- Lielo plēsēju medību jautājums;
- Par izmaiņām dabas resursa nodokļa likmēs;
- Par Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plānu 2019.-2030. gadam";
- Atskats uz notikumiem klimata politikā 2019. gadā;
- SEG emisiju inventarizācija un prognozes: lauksaimniecība un mežsaimniecība;
- Par Nacionālā attīstības plāna 2027 kodolu, VKP priekšlikumu un viedokļu apspriešana par izstrādāto dokumentu;

Nosūtītās vēstules 2019. gadā:

1. Par sāls lietošanu pilsētās;
2. Atzinums par plāna projektu "Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns laika posmam līdz 2030.gadam", VSS- 1263;
3. Par NAP2027 priekšlikumu;
4. Par Vides konsultatīvās padomes pārstāvju maiņu dalībai Uzraudzības komitejā un apakškomitejās;
5. Par pārstāvja maiņu Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta konsultatīvās padomes sastāvā;
6. Atzinums par plāna projektu "Gaisu piesārņojošo vielu emisiju samazināšanas rīcības plāns 2019. - 2030. gadam";
7. Atzinums par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par ietekmes uz vidi novērtējumu"", VSS-143;
8. Par Valsts vispārējās vidējās izglītības standarta projektu;
9. Par projektu "Latvijas rīcības plāns augu aizsardzības līdzekļu ilgtspējīgai izmantošanai";
10. Par kūdras ieguves atradnē "Rustūžu purvs" ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu;
11. Par Vides konsultatīvās padomes pārstāvi darba grupā;
12. Par iepakojuma depozīta sistēmas piemērošanu dzērienu iepakojumam;
13. Par meliorācijas politiku;
14. Latvijas rīcības plāns augu aizsardzības līdzekļu ilgtspējīgai izmantošanai 2019.–2023.gadam;
15. Par Noteikumu projektu "Grozījumi Ministru kabineta 20112. gada 18.decembra noteikumos Nr.935 "Noteikumi par koki ciršanu mežā;
16. Par Dabas aizsardzības pārvaldes ģenerāldirektora maiņu, Andreja Svilāna dalība VKP sēdē;
17. Priekšlikumi likumprojektam "Grozījums Teiču dabas rezervāta likumā";
18. Par NAP2027 pirmo redakciju;

Aktīvākie priekšlikumu un viedokļu sniedzēji 2019.gadā - Jānis Sprūds, Lelde Eņģele, Jānis Brizga, Viesturs Ķerus, Alvis Birkovs.

Aktīvākie padomes vēstuļu un atzinumu gatavotāji – Alvis Birkovs, Jānis Sprūds, Lelde Eņģele, Antons Mikoss, Jana Simanovska, Jānis Brizga un Viesturs Ķerus.

2020. gadā izskatīšanai un komentāru sniegšanai Vides konsultatīvā padomei VARAM un Ekonomikas ministrija sūtījusi sekojošas ES pozīcijas un dokumentus:

1. Biocīdu Pastāvīgās komitejas /Standing Committee on Biocidal Products;

2. Pozīcija Nr.1 "Par Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Līgumslēdzēju pušu konferences 25. sesiju un Kioto protokola Līgumslēdzēju pušu sanāksmes 15. sesiju, Parīzes nolīguma Pušu sanāksmes 2. sesijas turpinājumu, kā arī Pakļautās izpildinstitūcijas 51. sesiju, Zinātniskās un tehnoloģiskās konsultatīvās padomes 51. sesiju;
3. Pozīcija "Par Padomes secinājumiem par gatavošanos Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām līgumslēdzēju pušu konferencei Santjago, Čīlē, 2019. gada 2.-13. decembrī;
4. Pozīcijas projekts "Gatavošanās Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmas pasākumiem: Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides asamblejas Ceturtā sesija 2019.gada 11.-15.martā Nairobi, Kenijā, un Ad hoc atvērtās darba grupas, kas izveidota ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās Asamblejas rezolūciju 72/277, Otrā saturiskā sesija 2019.gada 18.-20.martā Nairobi, Kenijā";
5. Nacionālā pozīcija "Par Eiropas Komisijas paziņojumu "Tīru planētu - visiem! Stratēģisks Eiropas ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku"" projekts;
6. Nacionālā pozīcija Par Eiropas Komisijas paziņojumu "Tīru planētu - visiem! Stratēģisks Eiropas ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku;
7. Padomes secinājumu projekts "Ceļā uz Eiropas Savienības ilgtspējīgas ķīmijas politikas stratēģiju", kas sagatavota 26.jūnija Vides ministru padomei;

VKP pārstāvniecība un dalība darba grupās:

1. Projekta "Dabas skaitīšana" Uzraudzības grupa;
2. MK noteikumu projekta "Publisko ūdeņu nomas noteikumi" izstrāde;
3. Jūras Vides padomes darba grupa;
4. EZ Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2014.-2020. gadam Uzraudzības komiteja (Kristīna Veidemane - vietniece, VKP galvenais pārstāvis ir Valērijs Gabrāns no Latvijas Makšķernieku asociācijas);
5. VKP dalība MK noteikumu projekta "Publisko ūdeņu nomas noteikumi" izstrādē;
6. VKP pārstāvniecība ZM darba grupā saistībā ar izstrādi grozījumiem Zvejniecības likumā;
7. VKP pārstāvniecība VARAM Noteikumu projekta "Kritēriji atkritumu stadijas izbeigšanai gumijas materiāliem, kas iegūti no nolietotām riepām" apspriešanā un komentāru, ierosinājumu izteikšanā;
8. "HYDROPLAN" uzraudzības grupa;
9. VKP dalība Olaines ugunsgrēka izmeklēšanas komisija;
10. VKP pārstāvniecība Zemkopības ministrijas Lauku attīstības programmas 2014.–2020. gadam Uzraudzības komisija;
11. VKP dalība neonicotinoīdu pielietošanas aizliegšanas darba grupā;
12. VKP dalība Cilvēka Biomonitoringa padomē;
13. VKP dalība Latvijas vides aizsardzības fonda padomē;
14. VKP pārstāvniecība Kohēzijas fondu uzraudzības padomē.

VKP izaicinājumi 2020. gadā:

1. Turpināt uzturēt ideju un informēt valdību un sabiedrību, par to, ka nepieciešams sabalansēt vides aizsardzības un ekonomiskās un tautsaimniecības intereses, radīt līdzsvarotu, ilgtspējīgas attīstības principam atbilstošu kopējo valsts politiku.

2. Lai dažāda līmeņa nozaru plānošanas dokumentu sasaiste lielāko daļu nav tikai formāla rakstura, un dokumentu īstenošana, bet ir savstarpēji papildinoša, veicinot valsts ilgtermiņa attīstību mērķu sasniegšanā.
3. Turpina uzlaboties sadarbība ar VARAM kā iestādi, vēl jo vairāk neapmierinoša ir sadarbība ar citām ministrijām un iestādēm tādām kā ZM, un arī ar IZM.